

කෘෂිකර්මාන්තයේදී ඇති
විය හැකි ආපදා හා
සෙගබ්‍ය ගැටලු
හඳුනාගෙන ඒව අවම
කිරීමට ගත හැකි
ක්‍රියාමාර්ග යෝජනා
කරයි.
(18.පාඩම)

18.1 කෘෂිකර්මාන්තයේ දී සිදු විය හැකි ආපදා

ආපාදාවක් යනු

පුද්ගලයෙකුට උපදුවයක් ඇතිකිරීමට විහවතාවක් ඇති ඕනෑම දෙයකි.

කෘෂි ක්ෂේත්‍රයේ ආපදා වැඩි විමට ජේතු

- කෘෂි ව්‍යවසකයින්ට විවිධ දේශගුණික තත්ත්ව වලට මූහුණ පැමට සිදු විම.
- සත්ත්ව පාලනයේදී හා බෝග වගාවේ දී රසායනික ද්‍රව්‍ය අධිකව හාවතය.
- කෘෂි යන්ත්‍රෝපකරණ හාවතය.

ජේතු ආපදා

- අධික ගබඳය
- විපලනය
- දුරිලි

අධික ගබඳය

අධික ගබඳය ඇති කරන යන්තු

- මුශක්වර්
- තෘණ කපන යන්තු
- බාහා වියලිමේ යන්තු
- දුටු ඉරන යන්තු

යන්තු වල අධික ගබඳය ඇති විමට ජේතු

- ✓ කැඩුණු-ලිහිල් වූ හේ සමතුලිත නොවන යන්තු කොටස් සහිත යන්තු ක්‍රියා කරවීමේ දී
- ✓ ස්නේල් නොයෙදු විට

ගුවනු උනතා ප්‍රේරිත ගබඳ

- ❖ Temperary Thersholt Shift - මෙහි දී විශාල ගබඳයකට මූහුණ දුන් විට ගුවනු නිව්‍යතාව තාවකාලිකව ඇතුළු නිසා ගුවනේන්දිය පිඩාවට පත්වේ.
- ❖ Permanent Thersholt Shift - මෙහි දී විශාල ගබඳයකට මූහුණ දුන් විට ගුවනුය යටා තත්ත්වයට පත් කළ නොහැකි වේ.

අධික ගබඳයේ අභින්තර බලපෑම්

- අධ්‍යාත්මික ඇති විම
- අති අම්ලතාව ඇති විම
- අභිස්ථාන්දනය ඇති විම
- නින්දාව හා විවේකයට බාධා ඇති විම

අධික කම්පනා නිසා මිනිසාගේ සෞඛ්‍යයට ඇති කරන බලපෑම්

- Head Arms Vibration Syndrome (HAVS) නිසා ඇතිලි සිරිවැටීම, පුදුමැලි විම හා වේදනාව ඇති වේ.

අධික උෂණත්වය සහිත ස්ථානවල සේවය කිරීම නිසා ඇත්තිවන බලපෑම්

- විජලනය
- කුඩා ඇති විම
- පාදයේ කෙනෙක් පෙරලීම
- කරකැවිල්ල ,ක්ලාන්තය,අධික වෙශෙහ,අඡ්ටිය,පැහැදිලි නොවීම,ප්‍රතිග්‍රාව,දහඩිය හා තෙත් වූ සමක් ඇති විම.
- නීල වර්ණතාව,ඩිගානාතිකරණය විභාග්තිය / උමතුව,වලිජ්පූව හට ගැනීම.

විජලනය විම නිසා මිනිසාව ඇති විය හැකි බලපෑම්

- මොලයේ ක්‍රියාකාරිත්වය අඩු විම නිසා සිනිමේ උක්තිය හා අවධානය යොමු කිරීමේ හැකියාව අඩුවිම.
- මාංග ජේං වල ක්‍රියාකාරිත්වය අඩු විම නිසා පරිවෘත්තිය ක්‍රියාවලි අඩංගු විමෙන් තෙහෙවටුව,හඳ ස්පන්දන වේගය වැඩි විම.
- සම රුප වැටීම ,වියලුම,සම දුරවරණ විම.

කෘෂිකර්මාන්තයේ දී ගොවීන්ට හානි සිදු වන දුවිලි වර්ග

- Cotton dust
- Endotoxin
- ධානා කුඩා
- උක්ගස් ආශ්‍රිත අවශේෂ
- ලි කුඩා

දුවිලි වර්ග ආස්ථාණය කිරීම නිසා මිනිසාව ඇති විය වන බලපෑම්

- පෙනහලුවල තන්තුමතාව ඇති විම.
- ආසන්මිකතා ඇති විම.

කෘෂිකර්මයේ දී සිදු විය හැකි අනතුරු

- කෘෂි උපකරණ හාවිතයේ දී
- සර්ප ද්‍රෝටන
- කෘෂි ද්‍රෝට කිරීම

කෘෂි උපකරණ හාවිතයේ දී සිදු විය හැකි අනතුරු

- උපකරණ විලට කැපීම
- විදුලි සැර වැදීම.

කෘෂිකර්ම ක්ෂේත්‍ර වල සර්ප ද්‍රෝටන ඇති විම

ශ්‍රී ලංකාවේ 85%ක් පමණ සර්ප ද්‍රෝටන ඇති වන්නේ කෘෂිකර්මාන්තයේ සංස්ක්‍රිත හෝ වනුව යෙදී ඇති විටය.

උදා : වල් නෙලීම,අස්වනු නෙලීම,විම සැකසීම ,ක්ෂේත්‍ර සනිපාරක්ෂණය

සර්පයන් වැඩිපූර ම දක්නට ලැබෙන කාල සීමා හා අවස්ථා

- වියලු ක්ලාපයේ - මෙසම වැසි කාලයේ
- නො ,ලක්,කුමුරු විගා ආශ්‍රිතව
- සර්පයන්ගේ ක්‍රියාකාරිත්වය වර්ණාව හා අධික ආර්ද්‍රතාව මගින් උත්තේන්ත්‍රනය වේ.

- කුණුරු වගා ආඩිත්‍ය මීයන් ආහාරයට ගැනීමට නයි පැමිණේ.
- සහ යටි වගාවක් ඇති විට සර්පයන්ට වාසය කිරීමේ හැකියාව වැඩි වන අතර ඔවුන් නොපෙනෙන නිසා ද්‍රේව කිරීම් වැඩිය.

කෘෂිකාර්මික ක්ෂේත්‍ර වලදී ද්‍රේව කළ හැකි විශේෂ

- මි මැස්සා
- දෙබරා
- බෙරා

කෘෂි ද්‍රේව කිරීම් නිසා ඇති විය හැකි ආපදා

- අසාන්මිකතා ඇති විම. එම අසාන්මිකතා හේතුවෙන් ග්‍රෑසන අපහසුතාව, කරකැවීල්ල හා මුහුණ ඉදිවීම වැනි තත්ත්ව ඇති විම.
- රෝග කාරක මිනිසාගේ ගරීරයට ඇතුළු විම.

කෘෂි රසායන දුව්‍ය භාවිතයෙන් විෂ ගරීර ගත වන ආකාර

- ආශේවාසයෙන්
- සම හරහා
- ආහාර සමහ (බුලන්විට සමහ)

බහුලව භාවිතා කරන කෘෂි රසායන දුව්‍ය වර්ග

- කෘෂි නාගක
- වල් නාගක
- දිලිර නාගක
- රසායනික පොහොර

කෘෂි රසායන දුව්‍ය ඒවායේ විෂ බලපාම අනුව වර්ග කිරීම

- (01.) ප්‍රාදේශීය විෂ බව - මෙහි දී රසායන දුව්‍ය ස්පර්ශ වූ ස්ථානයේ දී ම විෂ විම සිදු වේ.
- (02.) සංස්ථානික විෂ බව - රසායනික දුව්‍ය ගරීර ගත වූ ස්ථානයන් බැහැර වෙනත් ස්ථානයක දී විෂ වේ.
- (03.) උග්‍ර විෂ බව - රසායන දුව්‍යයට නිරාවරණය වූ විගය විෂ වේ.
- (04.) නිද්‍යාගත විෂ බව - යම් පද්ධතියක සාමූහික භානියක් සිදු වේ. මෙහි දී රෝග හන්දුනාගැනීමට බොහෝ කාලයක් ගත වේ.

කෘෂි රසායන දුව්‍ය වල අනිතකර බලපාම

- වකුගත් රෝග
- ග්‍රෑසන රෝග
- රැකිර පද්ධතිය සම්බන්ධ රෝග
- හඳු රෝග
- ස්නායු රෝග
- පිළිකා
- ප්‍රාග්‍රන්ත පද්ධතියේ රෝග

කෘති කරමාන්තයේ දී විපුලනය අවම කිරීමට ගත හැකි ක්‍රියා මාර්ග

- අධික උෂේණත්වයක් යටතේ වැඩ කිරීමේදී ආරක්ෂක ඇදුම් ඇදීම.
- ගරීරය නිතර සේෂීම.
- අවශ්‍ය ප්‍රමාණයට ජලය පානය කිරීම.

අධික යන්ත්‍රවල ගබ්දය හා කම්පනය නිසා ඇති වන ආපදා අවම කිරීමට ගත හැකි ක්‍රියාමාර්ග

- යන්ත්‍ර වලට ස්නේහ යෙදීම.
- ගෙවී සිය, කැඩුණු, ලිංගිල් වූ යන්ත්‍ර කොටස් අපුරුත් වැඩියා කිරීම.
- විශාල යන්ත්‍ර අඩු වෙශයකින් ක්‍රියාත්මක කරවීම. විවිධ ගබ්දය අඩු වේ.
- කම්පනය අවම කරන කොට්ඨාස(vibration isolation pads) ගබ්ද යන්ත්‍ර වල පාද වලට සවි කිරීමෙන් සිමෙන්ති පොලොට මත යන්ත්‍රයේ බලපෑම නිසා ඇති වන කම්පනය වැළකේ.
- ධිවනික දුවා බිත්ති වලට හා සිවිලිමට සවි කිරීමෙන් ගබ්දය පිටවීම වැළක්විය හැකිය.
- සේවකයන් වැඩ කරන විට ගරීරයට ආරක්ෂිත ඇදුම් ඇදීම හා ආරක්ෂිත උපාග හා විතය.

කෘති කරමාන්තයේ දී දුවිලි අවම කිරීමට ගත හැකි ක්‍රියා මාර්ග

- අධික සුලං ඇති විට සි සැම, කැට පොඩි කිරීම සිදු නොකිරීම
- පස ආවරණය කිරීමට ආවරණ බෝග සිටුවීම.
- සුලං බාධක යෙදීම.
- කාලගුණික තත්ත්ව හා පසේ ස්වභාවය අනුව සිදු කරන කෘතිකාරකම්වල කාලය තීරණය කිරීම.

කෘති උපකරණ හා විතයේ දී ඇති වන අනතරු අවම කිරීමට ගත හැකි ක්‍රියා මාර්ග

- සියලුම උපකරණ මතා තත්ත්වවයෙන් තහවුරු කිරීම හා ඒ සඳහා නිශ්පාදනයේදී නියමිත උපදෙස් අනුව ක්‍රියා කරවීම.
- විදුලිය සම්බන්ධ උපකරණ භූගත කිරීම සිදු කිරීම.
- ආරක්ෂිත ඇදුම් හා විතය.
- උපකරණ හා විතා කරන පාරවල් හා ස්ථාන ලිස්සන සුලු නොවිය යුතුය.

කෘතිකාරකම් ක්ෂේත්‍ර වල සර්ප ද්‍ර්ජ්ට කිරීම් අවම කිරීමට ගත හැකි ක්‍රියා මාර්ග

- ක්ෂේත්‍රයේ උසට වැඩි ඇති තාණ කැපීම.
- ක්ෂේත්‍රයේ සංවරණය කරන විට බුටු සපන්තු පැළදීම.

කෘතිකාරකම් ක්ෂේත්‍ර කෘති ද්‍ර්ජ්ට කිරීම් අවම කිරීමට ගත හැකි ක්‍රියා මාර්ග

- කෘති ද්‍ර්ජ්ට කිරීම සඳහා විහාරයක් ඇති ස්ථාන වලට යාමේදී තද පැහැති ඇදුම් ඇදීමෙන් වැළකීම.
- සවස් කාලය කෘති ද්‍ර්ජ්ට කිරීම වලට වඩාත් ග්‍රාහි වන බැවින් එම කාලයේදී වඩාත් ප්‍රවේශම් වීම.

විෂ ගරීර ගත විම වැළක්වීම සඳහා පැලිබේදනාගක ක්ෂේත්‍රයට යෙදීමේදී අනුගමනය කළ යුතු ක්‍රියා මාර්ග

- ලේඛලය කියවා එහි උපදෙස් පිළිපැඹීම.
- නිවැරදි ඉසිනය තොරා ගැනීම.
- සුලං දිගාවට ලම්බකව යෙදීම.

- යෙදීමට පෙර උපකරණය ක්‍රියාත්මක වන්නනේ ද යන්න පරික්ෂා කිරීම, කාන්දු වන ස්ථාන ඇත්නම් අලුත් වැඩියා කිරීම.
- සුදුසු මිනුම් උපකරණ භාවිතයෙන් පළිබෝධනාගක මිශ්‍රණය සැකසීම.
- මිශ්‍ර කිරීම සඳහා කෝට්ටුවක් භාවිතය.
- පරිහරණයේ දී ආරක්ෂිත ඇදුම් කට්ටලයක් භාවිතය. මූබ ආවරණ, අත් ආවරණ, හිස් වැසුම් පැලදීම.
- විෂ අධික පළිබෝධනාගක යෙදීමේ දී තවත් අයකුගේ සහය යොදා ගැනීම.
- පැහැදිලි අභයක් ඇති උදයක හෝ හවසක පළිබෝධනාගක යෙදීම.
- ඉසින අවස්ථා වල ආභාර පාන ගැනීමෙන් වැළකීම.
- නොසලය අවහිර වූ විට කට තබා පිශීමෙන් වැළකීම.
- යොදන අතරතුර දහඩිය පිශීමෙන් වැළකීම.

පළිබෝධනාගක යෙදු පසු ගත යුතු ක්‍රියා මාර්ග

- හිස් පළිබෝධනාගක භාජන තැවත භාවිතයට ගත නොහැකි වන පරිදි ගැඹුරින් වැළඳීම.
- උපකරණ වල ඇති පළිබෝධනාගක ජලාගැවලට එකතු වීම වැළක්වීම.
- ඉසින් අවස්ථාවේ ඇදු සිටි ඇදුම් සේදා නා ගැනීම.
- වැරදිමකින් පළිබෝධනාගක ඇසේ තැවරුනහාත් කිහිප වතාවක් පිරිසිදු ජලයෙන් සේදා වෛද්‍ය ප්‍රතිකාර ලබා ගැනීම.
- ඉසින අවස්ථාවේ හෝ ඉන් පසුව හිසරදය, වමනය, ක්ලාන්තය, වැනි ආරිරික අපහසුතාවන් දැනුණ හාන් ඇසුරුම් ද සමඟ වෛද්‍යවරයෙනු හමුවීම.

18.2 කෘෂිකර්මන්තයේ දී ඇති විය හැකි කායික හා මානසික ගැටුව පිළිබඳව තොරතුරු විමර්ශනය කරයි.

කෘෂිකර්මන්තයේ දී නියැලීමේ දී ඇති වන සෞඛ්‍ය ගැටුව

- සංකුමණික රෝග
- මානසික ගැටුව

කෘෂිකර්මන්තය ආස්ථි බහුල සංකුමණික රෝග

- බැසේල්ලොසිස්
- ක්ෂේත්‍ර රෝගය
- මී උණ

බැසේල්ලොසිස් රෝගය

- Brucella නම් බැක්ටීරියාව මගින් ඇතිවන මනුෂාව සංකුමණික වන රෝගයකි.
- මෙම බැක්ටීරියාවේ විවිධ මාදිලි ඇත. සමහර මාදිලි ගවයන්, උරන්, බල්ලන්, බැටුවන්, එළුවන්ගේ දැකිය හැකිය.
- මෙම බැක්ටීරියාව පුද්ගලයාගෙන් පුද්ගලයාට පැනිර යන්නේ කළාතුරකිනි.
- Brucella බැක්ටීරියාව ගිරියට ඇතුළු විය හැක්කේ සමේ කැපුම් හා සිරීම් තුළින් හා බැක්ටීරියාව ආසාදිත ආභාර හෝ පාන වර්ග මගිනි.

උදා : පැස්ටරිකරණය නොකළ කිරී, නොපිසු මස් හෝ කළාතුරකින් වාතය මගින්

බංසේල්ලොයිස් රෝගයේ රෝග ලක්ෂණ

- ආහාර රුවීය අඩු විම
- කොන්දේ වෙළුනාව
- වෙව්වීම
- නිඩිමත /අලස බව
- උදරයේ වෙළුනාව
- සන්ධි වෙළුනාව
- උණ තැහිම, බැසීම
- දේහයේ බර අඩු විම

ක්ෂය රෝගය

- *Mycobacterium bovis* නම් බැක්ටේරියාව මතින් සතුන්ට ක්ෂය රෝගය සැඳේ.
උදා : ගවයන් හා මී හරක්
- ගවයේ හා මී හරක් මෙම රෝගයට ධාරකයන් ලෙස ක්‍රියා කරයි.
- *Bovine* ක්ෂය රෝග ඇති වන්නේ මෙම සතුන්ගේ ග්වසන පද්ධතියේ බැක්ටේරියා ආසාදනාය විමෙනි. ග්වසන පද්ධතියේ ප්‍රාව, මල ඉව්‍ය, කිරී වැනි දේවලින් නිරෝගී සතුන්ට ආසාදනාය වේ.
- මෙම බැක්ටේරියාව ගවයන් හා මී හරක් මතින් මිනිසුන්ට සංක්‍රමණය වේ.
- පැයේටරිකරණය නොකළ කිරී හා කිරී නිස්පාදන ආහාරයට ගැනීමෙන් ග්වසනයේ දී හා කිවිසුම් වල දී පිට කරන බිඳීන් මතින් හා කැඩුණු සම (තුවාල) තුළින් මෙම ක්ෂුදු ජීවියා ගරීර ගත වේ.

රෝග ලක්ෂණ

- උණ
- පපුමෙට් වෙළුනාව
- කැස්ස

මි උණ

- *Leptospira interrogans* නම් බැක්ටේරියාව මතින් ඇති වේ.
- මියන්ගේ මූත්‍රා පසට හා ජලයට මිශ්‍ර වූ විට මිනිසාගේ සමේ තුවාල වූ ස්ථාන වලින් ද ඇස්, මුබය හා නාසය වැනි ස්ථාන වල ස්පර්ශ වූ විට බැක්ටේරියාව ඒ හරහා ද මිනිස් ගරියට ඇතුළු වී රෝගය ආසාදනාය වේ.

රෝග ලක්ෂණ

- හිසරදය
- මස් පිශ්ච වෙළුනාව
- උණ
- දරුණු අවස්ථා වල දී පෙනහලු වලි රුධිරය වහනය විම හා මෙනින්පයිටිසැන් විම.

කෘෂිකරමාන්තයේ නියුලෙන්නන් හට ඇති වන මානසික ගැටලු

ආතතිය

ආතතිය යනු පුද්ගලයෙකුගේ ජීවිතයට තර්ජනයක් වන සිදු විමක් ඇති වූ අවස්ථා වල දී එය හඳුනාගැනීමට ලැබෙන සෞතික ප්‍රතිචාරයකි

කාමිකර්මාන්තයේදී ආතතිය ඇති විය හැකි ජේතු

- පුරෝගල්නය කළ නොහැකි දේශගුණික තත්ත්ව නිසා
- මිල අධික යන්නේපකරණ භාජි විම.
- වෙළලෙදපාල ඉල්පුම අඩු විම.
- මූල්‍යමය තත්ත්වය දුරටත් විම.

ආතතිය හුදුනාගැනීමේ රෝග ලක්ෂණ

- දේහ බර අඩු විම
- තෙහෙවුව
- නොසන්සුන්කම
- හිසරදය
- අධික රුධිර පිඩිනය
- පැවුල් සබඳතා බිඳ වැටිම.

කාමිකර්මාන්තය පිළිබඳ නීතිමය ගැටුව

- ❖ අපිතිය පිළිබඳ ගැටුව
 - LRC බදු ඉඩම පිළිබඳ නෙතික ගැටුව
 - භුක්තිය පිළිබඳ ගැටුව(අද ගොවී හිමිකම්)
 - සංවර්ධන ව්‍යාපාර වල අපිතිය පිළිබඳ ගැටුව(බෙන්ම තුමය)
- ❖ ශ්‍රීලංකම ගැටුව
- ❖ රක්ෂණ සම්බන්ධ ගැටුව
- ❖ රාජ්‍ය ආයතන වලට ගොවීන් බදු ගෙවන නමුත් සහනාධාර නොගෙවීම පිළිබඳ ගැටුව
- ❖ ජලය බෙදා හැරීමේ නෙතික ගැටුව
- ❖ කෘෂි රසායන ලබාගැනීමේ දී එවායේ ප්‍රමිතිය පිළිබඳ ගැටුව
- ❖ යෙදුවුම් වල සම්මත ප්‍රමිති සම්බන්ධ නෙතික ගැටුව
- ❖ අලෙවිකරණය සම්බන්ධ නෙතික ගැටුව(අතරමරදියන් සම්බන්ධව)
- ❖ ගුණාත්මක බව සම්බන්ධ නෙතික ගැටුව
- ❖ සහනාධාර සම්බන්ධ නෙතික ගැටුව
- ❖ අපනායන වෙළඳපාල අවතිරනා පිළිබඳ නෙතික ගැටුව

කාමිකර්මාන්තය සම්බන්ධ මූල්‍යමය ගැටුව

- අහිතකර පාරිසරික තත්ත්ව පැමිණීම, වගා මාරු මාරු ගෙවීමට නොහැකි විම.
- කුඩා පරිමාණයේ කර්මාන්ත ආරම්භ කිරීමට අවශ්‍ය ප්‍රාග්ධනය නොමැති විම.

බෘසේල්ලෝසිස් රෝගය සංක්‍රමණය අවම කර ගැනීමට ගත හැකි ක්‍රියාමාර්ග

- නොපිෂු මස් හා පැස්ටරිකරණය නොකළ කිරී, පැස්ටරිකරණය කළ කිරී වලින් සැදු විස් , අයිස් ක්‍රිම භාවිතයෙන් වැළකීම.
- සතුන් හැසිරවීමේ දී අත් වැශුම් හා ආරක්ෂිත ඇදුම් භාවිතය.
- සතුන්ගේ තුවාල හෝ ස්සිරිම් තුලින් ක්ෂුදු ජීවීන්ට ගැනීමට නොහැකි පරිදි ආවරණය කිරීම.
- සතුන්ට ප්‍රසුතියේදී උදව් කිරීමේදී ආරක්ෂිත ඇදුම් ඇදුම්.
- සතුන්ට බෘසේල්ලෝසිස් රෝගය පාලනය කරන එන්නන් ලබා දීම.

ක්‍රේංච රෝගය මිනිසුන්ට සංකීර්ණය අවම කර ගැනීමට ගත හැකි ක්‍රියාමාර්ග

ලදා : එන්නත් ලබා දීම.

මිනින් මිනිසුන්ට ආසාදනය වීම වලුක්වීමට ගත යුතු ක්‍රියාමාර්ග

- කුමූරුවල ඇවිධින විට ආරක්ෂිත සපත්තු පැළදීම.
- මියන් බෝරීම වැළැක්වීම සඳහා උපක්‍රම යෙදීම.
- ප්‍රතිකාර ලෙස ප්‍රතිශීලික ලබා දීම.

ආතතිය වලුක්වීම සඳහා ගත යුතු ක්‍රියාමාර්ග

- ගැටුලු නිරාකරණයට අවශ්‍ය සහය ලබා දීම.
- ව්‍යායාම සිදු කිරීම.
- කැලේන් යෙදු පාන වර්ග පානය කිරීමෙන් වැළකීම.
- ඇවිධිම, විනෝද්‍යා ගෙය යෙදීම, භාවනා කිරීම, වැනි ක්‍රියාකාරකම් වල නියැලීම.
- පොත් කියවීම.

නෙතික ගැටුලු අවම කර ගත හැකි ආකාර

- අදාළ නෙතික ක්‍රියාමාර්ග ගැනීමට නිති උපදෙස් ගැනීම.

මූල්‍යමය ගැටුලු අවම කර ගැනීමට ගත යුතු ක්‍රියාමාර්ග

- රජයේ බැංකු වලින් තය ලබා ගැනීම.

Written by
Students of University of Ruhuna
Faculty of Technology

University of Ruhuna
Faculty of Technology